

Кафедра фінансового менеджменту

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
доц. А. В. Сташин

_____ (підпис)

“31” січня 2023 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ»

галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр і назва напрямку підготовки)

освітня програма: «Фінанси, митна та податкова справа»

освітній ступінь: бакалавр

ЛЬВІВ 2023

Програма навчальної дисципліни «Адміністрування податків і зборів» для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», освітньої програми «Фінанси, митна та податкова справа» освітнього ступеня «бакалавр» - 24.01.2023 - 8с.

Розробник:

Сич О. А. – доцент кафедри фінансового менеджменту факультету управління фінансами та бізнесу, кандидат економічних наук, доцент

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри фінансового менеджменту

Протокол від «24» січня 2023 р. № 6/1.

Завідувач кафедри

фінансового менеджменту, д.е.н., проф. _____ Ситник Н.С.

Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу

Протокол № 7 від «31» січня 2023 р.

ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ ДО ПРОГРАМИ

Навчальний рік	Дата засідання кафедри (перезатвердження програми)	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

© Сич, 2023 рік

© ЛНУ імені Івана Франка, 2023 рік

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Адміністрування податків і зборів» буде корисна майбутнім фахівцям з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку для набуття знань та практичних навичок щодо системи адміністрування платежів до бюджетів та цільових державних фондів, мотивації добровільної сплати податків, їх примусового стягнення та застосування мір відповідальності до порушників податкової дисципліни. Дисципліна вивчає систему взаємовідносин між органами державної фіскальної служби та платниками податків і зборів.

Предмет навчальної дисципліни: цілеспрямована управлінська діяльність державних уповноважених органів та їх посадових осіб, що спрямована на реалізацію ефективної бюджетної та податкової політики держави.

Мета вивчення дисципліни - це формування знань та практичних навичок студентів з системи адміністрування податків та зборів.

Основні завдання - опанування процесів організації застосування норм законодавства про податки, збори, платежі, здійснення контролю за його дотриманням, правильністю обчислення, повнотою і своєчасністю внесення до бюджету податкових платежів, вивчення процедури виявлення оптимальних методів здійснення адміністрування податків, націлених на мінімізацію бюджетних витрат при одночасному збільшенні бюджетних доходів.

1.1 Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки бакалаврів

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Податкова система	Податковий менеджмент
Фінанси	Фінансовий менеджмент
Фінанси підприємств	Казначейська справа
Бюджетна система	Бюджетний менеджмент

1.2 Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України: *загальних:*

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК12 Здатність працювати автономно.

фахових:

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК13. Здатність застосовувати теоретичні основи реалізації митної справи в практичній площині калькулювання митної вартості, розрахунку та сплати митних платежів, митного оформлення, декларування та здійснення митного контролю.

СК14. Розуміння сутності функціонування податкової системи держави та механізмів справляння податків і податкових платежів, організації податкового контролю для виявлення та усунення порушень податкового законодавства.

Результати навчання дисципліни деталізують такі *програмні результати* навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях фінансової системи.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної, податкової та митної систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна, податкова системи, митна система, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та

змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР26. Розуміти процес функціонування податкової системи держави та вміти застосовувати механізми справляння податків і податкових платежів і застосовувати прийоми податкового контролю для виявлення та усунення порушень податкового законодавства

РОЗДІЛ 2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер теми	Назва теми
Тема 1	Система адміністрування податків, зборів, платежів в Україні
Тема 2	Адміністратори податків, зборів, платежів (контролюючі органи)
Тема 3	Порядок обліку платників податків, зборів, платежів у контролюючих органах
Тема 4	Особливості реєстрації платників податку на додану вартість
Тема 5	Організація обліку податків, зборів, платежів у контролюючих органах
Тема 6	Приймання та обробка податкових декларацій у контролюючих органах
Тема 7	Податковий контроль у системі адміністрування податків, зборів та платежів
Тема 8	Визначення суми податкових та/або грошових зобов'язань платника податків контролюючими органами
Тема 9	Конфлікт інтересів у податкових правовідносинах та шляхи його вирішення
Тема 10	Адміністрування податкового боргу
Тема 11	Принципи та процедури погашення податкового боргу

РОЗДІЛ 3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Система адміністрування податків, зборів, платежів в Україні

Сутність та необхідність податкового адміністрування

Характеристика діючої системи адміністраторів податків, зборів, платежів

Історичний аспект адміністрування податків, зборів, платежів

Тема 2. Адміністратори податків, зборів, платежів (контролюючі органи)

Історія становлення та розвитку інституту адміністраторів (контролюючих органів) податків, зборів, платежів

Права, обов'язки та відповідальність контролюючих органів

Правові засади системи надання адміністративних послуг органами ДФС

Тема 3. Порядок обліку платників податків, зборів, платежів у контролюючих органах

Правові засади організації обліку платників податків у контролюючих органах
Порядок взяття на облік за основним місцем обліку платників податків – юридичних осіб та їх відокремлених підрозділів

Взяття на облік за основним місцем обліку самозайнятих осіб

Порядок внесення змін до облікових даних платників податків

Оприлюднення даних про взяття на облік платників податків

Порядок зняття з обліку платників податків у контролюючих органах

Тема 4. Особливості реєстрації платників податку на додану вартість

Правові засади реєстрації платників податку на додану вартість

Порядок реєстрації платників податку на додану вартість

Формування та ведення реєстру платників податку на додану вартість

Анулювання реєстрації платників податку на додану вартість

Тема 5. Організація обліку податків, зборів, платежів у контролюючих органах

Правові засади ведення оперативного обліку податків, зборів, платежів в органах ДФС України

Оперативний облік податкових надходжень до бюджету

Електронні рахунки платників податку на додану вартість

Умови повернення помилково або надмірно сплачених податків, зборів, єдиного соціального внеску, митних платежів платникам

Тема 6. Приймання та обробка податкових декларацій у контролюючих органах

Правові засади приймання податкової звітності в контролюючих органах

Адміністрування системи приймання та комп'ютерної обробки податкової звітності

Порядок обробки та перенесення інформації з документів податкової звітності до електронних баз контролюючих органів

Тема 7. Податковий контроль у системі адміністрування податків, зборів та платежів

Поняття податкового контролю як складової системи адміністрування податків, зборів, платежів

Горизонтальний моніторинг як форма податкового контролю

Податкові перевірки в системі податкового контролю

Електронні перевірки як додатковий сервіс у системі податкового контролю

Тема 8. Визначення суми податкових та/або грошових зобов'язань платника податків контролюючими органами

Поняття податкового та/або грошового зобов'язання та порядок їх визначення контролюючими органами

Податкові повідомлення – рішення контролюючих органів та процедура їх направлення (вручення) платникам податків

Порядок направлення (вручення) контролюючими органами податкових вимог платникам податків

Тема 9. Конфлікт інтересів у податкових правовідносинах та шляхи його вирішення

Поняття та причини виникнення конфлікту інтересів у податкових правовідносинах

Податкові консультації, податкові роз'яснення як форма запобігання конфлікту інтересів у податкових правовідносинах

Податковий компроміс як форма вирішення конфлікту інтересів у податкових правовідносинах

Тема 10. Адміністрування податкового боргу

Поняття податкового боргу платника податку

Методика встановлення загрози виникнення, накопичення або непогашення податкового боргу

Розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) платників податків

Тема 11. Принципи та процедури погашення податкового боргу

Джерела та принципи погашення податкового боргу платників податків

Податкова застава та процедура її застосування

Порядок застосування адміністративного арешту майна платника податків

Порядок погашення податкового боргу платників податків-юридичних і фізичних осіб

Порядок списання безнадійного податкового боргу платників податків

РОЗДІЛ 4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI.
2. Митний кодекс України від 11 липня 2002 року № 92 - IV.
3. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 № 2456-VI.
4. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV.
5. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV.
6. EU Taxation https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/taxation_en

Додаткова література

1. Зайцев О. В. Податковий менеджмент : підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. 308 с.
2. Крисоватий А.І. Домінанти гармонізації оподаткування: національні та міжнародні вектори : монографія. Тернопіль : Підручник і посібник, 2010. 248 с.
3. Митна справа : підруч. / [А. І. Крисоватий, С. Д. Герчаківський, О. Б. Дем'янюк та ін.] ; за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : ВПЦ «Екон. думка ТНЕУ», 2014. 540 с.
4. Пасінович І.І., Сич О.А. Модернізація механізмів державного регулювання економіки України. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. Харків-№ 24(1). - 2018. - С.398-408.

5. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій: навч. посіб. / за ред.
6. Податкова політика України : навч. посіб. / П. В. Мельник, З. С. Варналій, Л. Л. Тарангул [та ін.] ; за ред. П. В. Мельника. К. : Знання України, 2010. – 505 с.
7. Податкова система [Текст]: Навчальний посібник. / за заг. ред. Андрущенко В. Л. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 416 с.
8. Податкова система: навчальний посібник / І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик, М. О. Слатвінська [та інш.] / ред. І. С. Волохова, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.
9. Проблеми розвитку податкової політики та оподаткування: монографія / за заг. ред. Ю. Б. Іванова. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2007. 448 с.
10. Сич О.А. Податкові інструменти фінансування економічного розвитку постпромислових міст. Вісник ЛДФА. №26. Львів: ЛДФА, 2014. С.85–91.
11. Соколовська А. М. Концепція ліберальної податкової реформи: доцільність і можливість реалізації в Україні. Фінанси України. 2015. № 12. С. 12–31.
12. Супруненко, С. А. Податкове планування в системі державного регулювання економіки України : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.03 / С. А. Супруненко. - Чернігів, 2019. - 227 с.
13. Удосконалення управління державними фінансами та реформування податкової системи України / за ред. Т. І. Єфименко; ДННУ “Акад. фін. упр.”. Київ, 2015. 444 с.
14. Tax Policies in the European Union. 2021 Survey. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/tax-policies-european-union-survey_en
15. Paying Taxes 2020. URL: https://www.pwc.com/gx/en/services/tax_publications/paying-taxes-2020.html
16. [Sytnyk N., Sych O. \(2020\) Tax Barden on the Enterprise in Ukraine](https://www.repozytorium.uni.wroc.pl/dlibra/publication/128096/edition/118545?language=en) <https://www.repozytorium.uni.wroc.pl/dlibra/publication/128096/edition/118545?language=en>
17. Nazarkevych, I., & Sych, O. (2022). Taxation as a tool of implementation of the EU Green Deal in Ukraine. Regional Science Policy & Practice, 1– 17. <https://doi.org/10.1111/rsp3.12596>
<https://rsaiconnect.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/rsp3.12596>

Інтернет сайти

- Офіційний сайт Верховної Ради України: www.rada.gov.ua
- Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.sta.gov.ua](http://www.sta.gov.ua)
- Офіційний сайт Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
- Офіційний сайт Рахункової палати України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ac-rada.gov.ua/>
- Офіційний сайт Державної митної служби України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.castom.gov.ua](http://www.castom.gov.ua)
- Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>